

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola, Mělník, Jungmannovy sady 93

Jungmannovy sady 93, 276 01 Mělník

Identifikátor školy: 600 047 351

Zřizovatel: Město Mělník, náměstí Míru 1, 276 01 Mělník

Školský úřad Mělník, Tyršova 105, 276 01 Mělník

Termín konání komplexní inspekce: 8. - 12. listopadu 1999

Čj.	036 364/99-2453
Signatura	kc3ct101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování a příprava výuky

V prvním až osmém ročníku probíhá výuka podle vzdělávacího programu Základní škola (schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2) a dle Úprav a doplňků základní pedagogické dokumentace uvedeného vzdělávacího programu (MŠMT ČR čj. 25 018/98-22). V devátém ročníku se výuka koná podle upravených dosud platných učebních dokumentů (MŠMT ČR čj. 18 730/91-20).

Časová dotace hodin ve všech dále uvedených předmětech byla v souladu s učebními plány zmíněných vzdělávacích programů. Do učebních plánů sedmého až devátého ročníku je zařazeno devět volitelných předmětů. Obsah učiva měli učitelé rozpracován formou rámcových měsíčních plánů tak, že je zajištěna návaznost učiva mezi ročníky (větší pozornost je zapotřebí věnovat v tomto ohledu učivu prvouky v prvním až třetím ročníku), nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěno plnění učebních osnov i požadavků standardu základního vzdělávání. V tematických plánech učiva přírodovědy není zapracována kapitola z oblasti výchovy ke zdraví v doporučeném rozsahu.

Většina hodin byla dobře připravena, jejich cíle odpovídaly aktuálnímu složení tříd.

Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými vývojovými poruchami učení. Kromě ambulantních návštěv však nebylo jejich postižení ve většině sledovaných hodinách příliš zohledňováno.

Plánování a příprava výuky vzhledem k uvedeným vzdělávacím programům a podmínkám, ve kterých výuka probíhá (viz další části zprávy), mají ve většině předmětů dobrou úroveň.

Personální podmínky

Využití pedagogické a odborné způsobilosti učitelů bylo:

- vynikající ve třídách prvního a druhého ročníku prvního stupně a dále při výuce zeměpisu, přírodopisu, chemie a hudební výchovy na druhém stupni (100 %),
- velmi dobré ve výuce matematiky a anglického jazyka na druhém stupni (78 %),
- průměrné ve třídách třetího až pátého ročníku prvního stupně a při výuce fyziky, českého jazyka a tělesné výchovy na druhém stupni (66 % až 50 %),
- ještě vyhovující při výuce německého jazyka a dějepisu (33 %),
- nevyhovující v hodinách rodinné, občanské a výtvarné výchovy a volitelných předmětů z oblasti pracovních činností na druhém stupni.

Stejně jako ve většině ostatních základních škol je i v této škole velkým problémem zajištění výuky cizích jazyků. Angličtině a němčině vyučuje devět učitelů a učitelek, z nichž pouze tři jsou k této výuce pedagogicky i odborně způsobilí. Jedna učitelka německého jazyka začala v letošním roce studovat tento předmět na Pedagogické fakultě Západočeské univerzity v Plzni, další studují (či vystudovaly) různé kurzy, buď soukromé či organizované Školským úřadem Mělník. Přestože ve škole působí i učitelka s odbornou způsobilostí pro výuku španělského jazyka, tento jazyk se nevyučuje. Personální podmínkám odpovídá i celkové hodnocení vyučování - hodiny anglického jazyka byly hodnoceny lépe než hodiny německého jazyka.

Personální podmínky pro výuku jsou celkově velmi dobré na prvním stupni (v průměru 74 % hodin je vyučováno učitelkami s odbornou i pedagogickou způsobilostí) a ještě dobré na druhém stupni (59 % z celkového počtu vyučovaných hodin).

Materiálně-technické a psychohygienické podmínky výuky, organizace, formy a metody práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace, celkové hodnocení hodin

Český jazyk

Prostorové podmínky odpovídají hygienickým požadavkům. Vzhledem k počtu tříd ve škole a vysokému počtu žáků školy jsou učebny zařízeny spíše univerzálně a odborná pracovní českého jazyka v pravém smyslu slova chybí. Nabízí se však možnost více využívat při výuce českého jazyka školní knihovnu a postupně zde odbornou pracovní zřídit. Učebny prvního stupně svým vzhledem a estetickou úrovní již tradičně převyšovaly vzhled a výzdobu učeben vyšších ročníků.

Psychohygienické podmínky ve sledovaných hodinách byly většinou dodrženy. V některých učebnách však teplota přesahovala hygienikem stanovenou normu (20 stupňů) a větrání vzhledem k hluku (škola se nachází u hlavní silnice) je problematické. Rovněž světelné podmínky se mohou výrazně zlepšit vytažením žaluzií a umělé osvětlení se tak bude používat co nejméně.

Kromě běžných pomůcek (např. tabule, kartičky, učebnice atd.) byl ve dvou případech použit magnetofon. Jinou audiovizuální techniku či pomůcky (např. Pravidla českého pravopisu, vlastní testy atd.) jsme nezaznamenali.

Všech šest sledovaných hodin českého jazyka bylo připravených, každá měla zřetelný cíl, zvýrazněný v úvodu. Učitelky se snažily o pestrost hodiny. Žáci většinou aktivně pracovali, skupinová práce, uplatněná ve třech hodinách, jim nečinila potíže. Především cvičení z českého jazyka bylo bohaté na tento způsob práce. V jednom případě (hodina literární výchovy v pátém ročníku) byla výuka pojata globálněji, využívala mezipředmětových vztahů a orientovala se na poezii a divadlo. Zaujala i hodina literární výchovy v šestém ročníku s židovskou problematikou. Vnitřní diferenciací a individuální přístup k žákům (především k dětem se specifickými vývojovými poruchami učení) by měl být samozřejmostí. Ve třech zhlédnutých hodinách převládal frontální způsob výuky. Je nezbytné větší zapojování dětí do jednotlivých činností. Nelze jim usnadňovat práci např. diktováním zápisů (především v hodině slohového výcviku v osmém ročníku). Samostatné vyhledávání informací však vyžaduje mj. i odbornou pracovní s dostatkem literatury a dalších pramenů či pomůcek. Jen tak lze ale zapojit žáky aktivně do výuky. Prostor pro vyjadřování vlastního názoru byl ve všech šesti sledovaných hodinách malý.

Ve sledovaných hodinách byla využívána především vstupní motivace prováděná formou soutěživých her či zpěvem, ve dvou případech i jazykolamy či slovními hříčkami, jež vytvářejí různé potřebné asociace a představy.

Aktualizace učiva byla velmi zřetelná a působivá především v hodině literatury v šestém ročníku - židovské tradice a náboženství, rovněž pak ve čtvrtém ročníku (tradice sv. Martina) a v hodině literární výchovy v pátém ročníku (40. výročí divadla Semafor).

Znalosti a vědomosti žáků byly vesměs prověřovány klasickým frontálním opakováním. V hodině slohového výcviku v osmém ročníku vyučující klasifikovala, aniž by výslednou známku jakkoli zdůvodnila. Naopak dostatečně a objektivně byla odůvodněna klasifikace ve dvou hodinách (hodina literární výchovy v pátém ročníku a hodina cvičení v jazyce českém v sedmém ročníku). Zvláště v hodině literární výchovy vyučující hledala především pozitiva na výkonech žáků a snažila se je získat pro poezii. Výsledky učení byly většinou prověřovány při samostatných či skupinových pracích žáků. Průběžné slovní hodnocení žáků považujeme za objektivní a spravedlivé. Při samostatných pracích se učitelé snažili dětem pomáhat.

Sebehodnocení vlastní práce jsme zaznamenali pouze v hodině mluvnice ve třídě IV. B, když se děti samy pokoušely hodnotit svůj výkon. Práce s chybou byla naopak použita v několika případech, nejzdařileji a nejefektivněji při opravě diktátu ve IV. B. V této hodině byla úspěšně prováděna i analýza nejfrekventovanějších chyb.

Interakce a komunikace učitel-žák byla založena na vzájemné důvěře a hezkém vztahu mezi oběma partnery vzdělávacího procesu, především na prvním stupni. Učitelé respektovali žákovu osobnost, prostor pro diskusi byl dostatečný. Komunikativní dovednosti dětí se však bohužel většinou omezují na krátké odpovědi, prostor pro dialog učitel-žák je malý. Příčinu tohoto stavu vidíme ve snaze splnit cíl hodiny, což vede učitele k rychlému tempu výuky a mnohdy i „předimenzování“ obsahu hodiny. Vnitřní diferenciací je také z těchto důvodů naprosto nezbytná. Verbální komunikace učitelů v hodinách českého jazyka byla většinou na dobré úrovni, obecná čeština však byla slyšet i v hodinách odborně způsobilých učitelů. K rozvoji komunikativních dovedností významně přispívá četba. Zájem o knihu v současné době není uspokojivý - žákovskou knihovnu navštívilo od začátku školního roku necelých 40 žáků (jejich celkový počet v současné době je 561), vesměs dětí prvního stupně. Zlepšení této situace (včetně již zmíněné rekonstrukce knihovny) může být jeden z dlouhodobých úkolů všech pedagogických pracovníků školy a tématem pro metodické orgány.

Materiální a psychohygienické podmínky výuky hodnotíme ve všech šesti hospitovaných hodinách jako dobré. Úroveň ostatních sledovaných ukazatelů (organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení a interakce a komunikace) hodnotíme jako velmi dobrou.

Čtyři hodiny českého jazyka hodnotíme celkově jako velmi dobré, dvě jako dobré.

Cizí jazyky

Ve škole se vyučuje od čtvrtého ročníku anglickému a německému jazyku v každé třídě. V rámci volitelných předmětů se žákům osmého ročníku nabízí možnost konverzace v anglickém jazyku. Žáci prvního až třetího ročníku mohou zahájit studium tohoto jazyka v soukromé jazykové škole, jež ve škole působí dvakrát týdně. Stejně staré děti mají možnost výuky německého jazyka formou kroužku.

Odborná pracovna pro výuku cizích jazyků je velmi malá, většina hodin se tedy vyučuje v běžných třídách. Materiální vybavení je standardní - vyučující používají k výuce především magnetofony, v jednom případě byl použit videorekordér. Práci se slovníky, časopisy či dalšími zdroji informací jsme zaznamenali spoře. Ve škole se sjednocují používané řady učebnic.

Psychohygienické podmínky byly podrobně popsány v předcházející části v kapitole Český jazyk.

Jako nejzdařilejší hodnotíme hodiny anglického jazyka v devátém a v pátém ročníku, které se vyznačovaly zejména pestrostí použitých metod a forem práce (skupinová práce, dialogy dvojic, individuální rozhovor učitele s žákem, poslech originálního textu a práce s ním atd.).

V devátém ročníku sami žáci vyhledávali informace z učebnice a anglických časopisů. V hodině anglického jazyka v sedmém ročníku hodnotíme především konverzační část hodiny podle originálního textu z videorekordéru a propojení audiální a vizuální stránky výuky. Vyučující preferovali konverzaci, aniž by se zapomínalo na část písemnou. V hodině anglického jazyka začínajících dětí volila učitelka i relaxační formy práce (hry, soutěže atd.). Ze zhlédnutých hodin německého jazyka nejvíce zaujala výuka ve čtvrtém ročníku - především pestrostí hodiny, skupinovou práci, dostatkem relaxačních činností a klidným tempem výuky. Naopak nepřiměřeně vysoké tempo výuky negativně ovlivnilo hodnocení jinak hezké hodiny německého jazyka v šestém ročníku.

Většina hodin měla zřetelný cíl, zdůrazněný v úvodu. Jako další motivační metody používali vyučující častou pochvalu v průběhu hodiny a především vyzdvihování zdařilé práce. Mezipředmětové vztahy byly využity především v hodině anglického jazyka v šestém ročníku - propojením tématu „Země a národy“ se zeměpisným učivem. Hodnocení žáků bylo prováděno ve všech hodinách průběžně a jenom slovně, ve třech hodinách byla opravována písemná práce, resp. test. Zvláště v hodině anglického jazyka v pátém ročníku obsahovalo hodnocení práce důkladnou analýzu chyb a příkladnou a názornou práci s chybou. Rozbor písemné práce v německém jazyku v sedmém ročníku byl příkladem nevhodného individuálního přístupu učitelky k žákům s vývojovými poruchami učení, když zohledňovala tuto poruchu pouze v klasifikaci, nikoli v rozdílné náročnosti práce. Zásada přiměřenosti v tomto případě nebyla respektována stejně jako při již zmíněném vysokém tempu výuky v hodině německého jazyka v šestém ročníku.

Interakce učitel-žák byla na nestejně úrovni. Největším nedostatkem se jevila někdy používaná a převažující frontální výuka bez individuálního a diferencovaného přístupu k žákům (společné opravy písemných prací, jednotné zápisy v závěru hodiny diktované učitelem, stejná domácí cvičení pro všechny žáky). V tomto směru si lépe vedli učitelé anglického jazyka. Komunikace mezi učiteli a žáky byla většinou na dobré úrovni. Výhoda nízkého počtu žáků ve třídě při hodinách cizích jazyků je zřejmá, umožňuje lepší vzájemnou komunikaci. Učitelé správně preferují především konverzační pojetí výuky.

Žáci, zvláště ve třídě IX. A, měli k výuce cizích jazyků převážně pozitivní vztah.

Verbální komunikace vyučujících byla dobrá, všichni se snažili mluvit v co největší míře vyučovaným jazykem a přitom respektovat jazykovou úroveň dětí.

Materiální podmínky byly velmi dobré v sedmi hodinách, dobré v jedné hodině.

Organizace, formy a metody výuky měly vynikající úroveň ve dvou hodinách, velmi dobrou ve třech hodinách, dobrou ve dvou hodinách a ještě vyhovující v jedné hodině.

Motivace a hodnocení byly vynikající ve dvou hodinách, v dalších dvou hodinách velmi dobré a ve zbývajících čtyřech hodinách dobré.

Interakce a komunikace probíhala vynikajícím způsobem ve dvou hodinách, velmi dobře také ve dvou hodinách, dobře ve třech hodinách a ještě vyhovujícím způsobem v jedné hodině.

Z osmi sledovaných hodin byly proto celkově dvě hodnoceny jako vynikající (obě z anglického jazyka), tři jako velmi dobré a tři jako dobré.

Úroveň jazykové výuky lze hodnotit jako velmi dobrou v jazyku anglickém, dobrou v jazyku německém.

Matematika

Učební prostory odpovídaly psychohygienickým zásadám. Byly vhodně, účelně, ale i esteticky vybaveny. Prostředí bylo podnětné. Učební pomůcky jsou pořizovány a doplňovány v dostatečném množství, nemají však odpovídající technickou úroveň. Ve výuce byla málo využívána didaktická technika. Studijních materiálů je dostatek a jsou žákům dostupné.

Struktura hodin odpovídá věku žáků. Učitelé nevytvářejí předpoklady pro komplexnější vědomosti a dovednosti. V metodách výuky převládá frontální způsob práce. Ostatní metody, jako skupinové vyučování, samostatné a aktivní učení či vyhledávání dalších zdrojů informací jsou využívány jen okrajově. Málo je realizováno alternativní řešení úloh. Organizace výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem. V hodinách byl efektivně využíván vyučovací čas.

Aktualizace učiva či navazování na příklady z praxe nebylo používáno. Ověřování výchozích znalostí se objevilo jen v menším množství sledovaných hodin. Při hodnocení žáků byla oceňována snaha a pokrok. Hodnocení práce není jen hledáním chyb a nedostatků, ale také snahou o povzbuzení. Malý důraz byl věnován sebehodnocení a sebekontrolé.

Dohodnutá pravidla jednání byla akceptovaná. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Pro žáky byl vytvořen prostor k diskusi. Pozitivní vztah k výuce projevují žáci více na prvním než na druhém stupni.

Materiální podmínky výuky byly dobré a psychohygienické podmínky velmi dobré ve všech osmi hospitovaných hodinách.

Organizaci, formy a metody hodnotíme jako vynikající v jedné, jako velmi dobré ve třech a jako dobré rovněž ve třech hodinách, pouze v jedné hodině jako ještě vyhovující.

Motivace a hodnocení byly vynikající ve čtyřech, velmi dobré v jedné a dobré ve třech hodinách.

Interakce a komunikace měly vynikající úroveň ve dvou, velmi dobrou ve třech a dobrou rovněž ve třech hodinách.

Celkově hodnotíme tři hodiny jako vynikající, dvě hodiny jako velmi dobré a tři hodiny jako dobré.

Fyzika

Ve škole zatím není speciální pracovna fyziky, což snižuje kvalitu výuky. Vybavení kabinetu má průměrnou úroveň.

Hospitované hodiny se vyznačovaly různou mírou využívání pomůcek. Od hodin, kde měli žáci k dispozici výstřižky z odborných časopisů, encyklopedie, různé druhy délkových měřidel až k hodině zaměřené na opakování, kde nebyly použity pomůcky žádné. Podnětnost a estetická úroveň učeben byla dobrá pouze v jedné hodině. Výpočetní a audiovizuální technika nebyla při výuce využívána.

Učitelé používali jasné organizační pokyny přiměřené věku žáků. Opakované a probírané učivo navazovalo na předcházející získané poznatky, vytvářelo předpoklad poznávání určitých jevů v komplexnějších souvislostech. Vhodně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy, ve většině hodin byli žáci vedeni k aplikaci učiva. Pouze v jedné vyučovací hodině měli žáci možnost uplatňovat při aktivním učení svoje individuální schopnosti v širším rozsahu. V ostatních hodinách převažoval frontální způsob výuky s dominantní rolí učitele. Zde byly patrné rovněž i rezervy v účelném využití vyučovacího času. V interpretaci učiva nedocházelo k věcným chybám.

Při všech kontrolních hospitacích byla zaznamenána úvodní motivace, která odpovídala charakteru učební látky a věku žáků. Během vyučování byly motivační metody výraznější v šestém ročníku. Při opakování uváděli žáci příklady z praktického života, učitelé si ověřovali pochopení probírané látky. Při zkoušení prováděli analýzu zjištěných chyb. Zvýšenou pozornost je nutno věnovat písemnému projevu žáků. Závěrečnému hodnocení práce žáků v hodinách byl dán většinou velmi malý časový prostor, sebehodnocení žáků nebylo dostatečně rozvíjeno. Frekvence známek v žákovských knížkách je dostačující.

Hlavními zaznamenanými pozitivy byly učení v činnostech, praktické ověřování teoretických vědomostí, jejich aplikace na konkrétní situace z denního života. Nedostatkem potom byly převažující frontální způsob výuky a nedostatečný prostor pro samostatnou práci žáků.

Rozvoji komunikativních dovedností je třeba věnovat soustavnou pozornost. Ve většině hodin odpovídali žáci pouze jednoslovně, bylo tolerováno nespisovné vyjadřování. Nabídnutý prostor pro vyjádření vlastního názoru žáci nedokázali plně nevyužít. Vztahy mezi vyučujícími a žáky měly většinou pozitivní charakter. Při verbální komunikaci učitelů se občas vyskytly nespisovné výrazy. Větší pozornost je nutno věnovat úrovni písemných zápisů v žákovských sešitech.

Materiální podmínky výuky měly v jedné hodině velmi dobrou úroveň, ve dvou hodinách byly ještě vyhovující, v jedné hodině nevyhovující.

Psychohygienické podmínky byly hodnoceny velmi dobře jednou, dobře ve dvou hodinách.

Zvolený způsob organizace, formy a metody lze jako velmi dobré hodnotit v jedné hodině, dobrou úroveň měly ve dvou hodinách, ještě vyhovující v jedné hodině.

Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky měla dobrou úroveň ve dvou hodinách, ještě vyhovující rovněž ve dvou hodinách.

Motivaci, hodnocení a psychohygienické podmínky hodnotíme ve všech vyučovacích hodinách jako dobré.

Jedna hospitovaná hodina fyziky měla velmi dobrou úroveň, další tři lze celkově hodnotit jako dobré.

Chemie

Třída, ve které obě hospitace probíhaly, je pracovní chemie pouze charakterem své výzdoby. Vlastní technicky náročnější pokusy mohou žáci provádět jen v hodinách laboratorních prací v přilehlé laboratoři, kde jsou k této činnosti vhodné podmínky. V hodinách mají příležitost sledovat pouze demonstrační pokusy předváděné učitelkou, nebo provádět samostatné pokusy menšího rozsahu. Vybavení kabinetu pomůckami je dobré.

Výuka byla typicky informativní s převažující prací vyučující. Jedinou organizační formou byla frontální výuka. Strukturou se jednalo o klasické, kombinované hodiny. V použitých metodách převládá rozhovor se žáky při opakování látky a výkladu nového učiva, dále předvádění pomůcek vyučující a dva typy diagnostických metod (krátké opakovací prověrky a individuální zkoušení) použité při kontrole vědomostí žáků. K pozitivům hodin patřila snaha učitelky zapojovat žáky do výkladu nového učiva problémově položenými otázkami, využíváním praktických zkušeností žáků a regionálních prvků, důraz na rozvoj deduktivního způsobu myšlení při samostatném opakování látky, věcná a odborná správnost výuky. Společným negativem byla časová nevyváženost hodin, kdy na výklad nového učiva, ověření jeho pochopení a zejména na jeho prvotní fixaci zbývalo velmi málo času.

Z hlediska motivace žáků bylo účinnější společné hodnocení prověrky z minulé hodiny (žáci mají možnost opravit si špatné výsledky), než formální a v jedné hodině značně zdĺouhavé seznámení s cílem hodiny. K sebehodnocení žáků také napomáhala bezprostřední zpětná vazba po skončení samostatného opakování. Motivační účinek však byl snížen tím, že zadání nebylo provedeno diferencovaně. Z výše uvedených důvodů také nezbýval čas na podrobnější zdůvodňování sledovaného jevu. Při individuálním zkoušení žáků vyučující vycházela z jejich možností a schopností.

Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou dobré. Stejným stupněm jsou hodnoceny metody, formy a organizace výuky, motivace a hodnocení žáků, interakce a komunikace. Celkově jsou proto obě hodiny hodnoceny jako dobré.

Laboratorní cvičení z chemie (volitelný předmět)

Výuka se konala ve velmi dobře vybavené chemické laboratoři. Obsah učiva vhodným způsobem doplňuje a rozšiřuje aktuální učivo probírané v hodinách chemie. Jako základní organizační forma byla použita práce žáků ve dvojicích. Vyučující žáky promyšleně a metodicky vedla k postupnému vytváření základních vědomostí a dovedností při samostatném pozorování, objevování a tvoření závěrů. Zajímavé úkoly byly pro žáky silnou motivací. Žáci pracovali se zájmem a s chutí, mají dobré základní návyky pro práci v laboratoři. Také interakce a komunikace mezi vyučující a žáky byla na velmi dobré úrovni. V hodině převládala pracovní, tvořivá atmosféra založená na vzájemné důvěře a spolupráci.

Materiálně-technické podmínky výuky jsou velmi dobré.

V hodině byly aplikovány všechny základní požadavky aktivního učení. Z tohoto důvodu jsou metody, formy a organizace výuky, motivace a hodnocení žáků, interakce a komunikace hodnoceny jako vynikající.

Přírodopis

Obě hospitované hodiny se konaly ve velmi podnětném prostředí odborné pracovní přírodopisu. Moderní audiovizuální technika instalovaná v učebně podstatným způsobem zvětšuje názornost a tím i efektivitu vyučování. Vybavení kabinetu dalšími pomůckami je velmi dobré.

Hlavním cílem vyučování bylo seznámení žáků s novým učivem. Výuka byla informativní s výraznou převahou slovní aktivity vyučující při rozhovoru se žáky (hlavní použitou metodou). Organizační formu hromadné výuky vystřídala v závěru jedné hodiny práce ve dvojicích při mikroskopickém pozorování. Rozdílné hodnocení hodin vyplývá z různé úrovně zapojování žáků do výkladu učitelky formou pozorování a zdůvodňování sledovaných jevů, využíváním praktických denních zkušeností. Aktivita žáků však byla do jisté míry tlumena tím, že nestačili současně psát zápis a sledovat výklad. Během zkoušení žáků u tabule nebyli ostatní zaměstnání jinak, než „sledováním“ odpovědi spolužáků. Negativem byl i malý časový prostor pro závěrečné shrnutí, opakování a ověření pochopení probrané látky.

Výrazně pozitivními motivačními prvky v hodinách byla již zmíněná názornost, samostatné pozorování mikroskopem, průběžné pozitivní hodnocení aktivity a odpovědi žáků, možnost volby při individuálním zkoušení.

Žáci měli málo příležitostí k rozvoji základních komunikativních dovedností. Ojedinele však projevovali o dialog s učitelkou zájem. Na podstatně lepší úrovni byla vzájemná komunikace a spolupráce jak mezi žáky, tak mezi žáky a učitelkou při mikroskopickém pozorování. Úroveň verbální i neverbální komunikace vyučující, věcná a odborná správnost výuky byly vynikající.

Materiálně-technické podmínky výuky hodnotíme jako velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly v jedné hodině velmi dobré, ve druhé hodině dobré. Stejným způsobem je hodnocena i motivace, interakce a komunikace.

Celkově proto byla hodnocena jedna hodina jako velmi dobrá a jedna hodina jako dobrá.

Laboratorní cvičení z přírodopisu (volitelný předmět)

Hodina se konala v odborné pracovní přírodopisu (hodnocení viz výše). Odborný výklad omezila vyučující na nezbytnou míru. Převažující metodou bylo názorné pozorování mikroskopem, porovnávání a tvoření závěrů na základě samostatně vytvořených preparátů. Žáci využívali svých zkušeností z laboratorních prací v předcházejících ročnících. Pracovali se zájmem a s chutí. Během skupinové práce měli dostatek příležitosti ke vzájemné kooperaci a

komunikaci. Vyučující jim poskytovala podle potřeby individuální pomoc. Nejlepší práce byly prezentovány pomocí již zmíněné audiovizuální techniky, což bylo výrazně pozitivním motivačním prvkem.

Materiálně-technické podmínky pro výuku tohoto předmětu jsou velmi dobré.

Motivace a hodnocení, interakce a komunikace, organizace, formy a metody tohoto heuristického způsobu vyučování jsou vynikající.

Přírodověda a prvouka

Prostředí učeben, respektive jejich estetická úroveň, většinou vytvářelo podnětné prostředí pro školní práci. Třídy byly vkusně vyzdobeny především výtvarnými pracemi žáků a nástěnnými i magnetickými tabulemi s přehledy probíraného učiva. Ve třídách jsou k dispozici příruční knihovny s různými publikacemi a encyklopediemi. Jedna třída má vzhledem k počtu žáků malé rozměry. Členění hodin a jejich tempo odpovídaly většinou věku žáků. Ve dvou hodinách nebyla zařazena relaxační činnost.

Hodiny prvouky v prvním a druhém ročníku se vyznačovaly častým střídáním činností a uplatňováním herních prvků. Vyučující přistupovali k žákům trpělivě, při samostatné práci jim pomáhali podle jejich individuálních schopností. Zásadu názornosti zcela respektovali. Rezervy byly patrné v rozsahu učiva vzhledem k věku žáků. Hodiny prvouky ve třetím ročníku měly klasickou stavbu s dominantní rolí učitelek. Zajímavě byly voleny formy pro opakování předcházejícího učiva, žáci zde měli prostor pro vyjádření vlastního názoru, rozvíjeli si schopnost aplikovat učivo. Při nové látce a jejím procvičování se učili pracovat s dalšími zdroji informací. Pozitivní byla snaha o výchovné využití probírané učební látky (dopravní výchova). Řízení hodin bylo účelné, žáci mají vytvořeny dobré pracovní návyky.

Pro hodinu přírodovědy ve čtvrtém ročníku byla charakteristická práce ve skupinách, uplatňování mezipředmětových vztahů, práce s atlasem rostlin, s herbářem, prezentace samostatného žakovského referátu. Žáci měli dostatečný prostor pro aktivní způsob učení. Závěrečné části hodiny byl věnován malý časový prostor.

V pátém ročníku měla hodina přírodovědy standardní organizaci výuky, kde převládala frontální metoda práce. Při opakování zkoušením žáci aplikovali získané poznatky, byli vedeni k chápání jevů v souvislostech. Při procvičování nové látky byl rozvíjen pozitivní vztah k regionu.

Úvodní motivace ve sledovaných hodinách měla celou řadu forem - pohádku, hru, obrázky, rozhovor o zkušenostech žáků s tématem probírané látky. Průběžná motivace byla výrazná ve čtyřech vyučovacích hodinách. Učitelky k ní často používaly písničku, dramatizaci, soutěž, mezipředmětové vztahy, četbu úryvku z knihy, ochutnávání pekařských výrobků, luštění křížovky. Při individuálním ověřování žakovských vědomostí dostatečně zdůvodňovaly svá rozhodnutí, oceňovaly snahu o zlepšení. K sebekontrolé a sebehodnocení byli žáci vedeni v menší míře.

Ve všech hospitovaných hodinách měli vyučující pozitivní vztah k žákům, atmosféra hodin se vyznačovala vzájemnou důvěrou, osobnost žáků byla respektována. Ve většině tříd se učitelky snaží pozitivně ovlivnit vztahy mezi žáky i mezi učiteli a žáky (např. oslavy svátků, narozenin žáků, společná účast na slavnostech a různých soutěžích, exkurzích apod.). Nedostatky byly patrné v žakovských komunikativních dovednostech, výrazné rozvíjení vzájemné spolupráce a tolerance bylo podporováno při skupinové práci pouze v jedné hodině. Nežádoucí projevy chování nebyly v průběhu kontrolních hospitací zaznamenány.

V některých hodinách používaly učitelky nespisovné výrazy. Systematickou pozornost je zapotřebí věnovat i písemnému projevu žáků.

Materiální podmínky a motivaci výuky prvouky i přírodovědy ve sledovaných hodinách hodnotíme jako velmi dobré.

Psychohygienické podmínky výuky, použité formy, metody a organizace, hodnocení i úroveň komunikace byly dobré.

Dvě hodiny prvouky hodnotíme celkově jako velmi dobré a dvě hodiny jako dobré.

Jedna hodina přírodovědy byla velmi dobrá, druhá dobrá.

Zeměpis

Jedna hospitovaná hodina se konala v kmenové třídě, tři hodiny v odborné pracovně zeměpisu. Její efektivní využití je však velmi omezeno tím, že zde zatím chybí audiovizuální technika (přístroj k reprodukování tištěného obrazového materiálu, videorekordér a speciální viodeokazety), která by podstatným způsobem přispěla ke zlepšení kvality (zejména názornosti) vyučovacího procesu. Rovněž učebnice obsahují málo doplňujících fotografií. Vybavení kabinetu ostatními pomůckami je velmi dobré.

Výuka ve všech čtyřech sledovaných hodinách byla informativní, frontální, s výraznou dominantou vyučujících. Vzhledem ke struktuře se jednalo o kombinované hodiny ve kterých převládalo předávání nových poznatků žákům. Nejpoužívanější metodou byl, ne vždy zcela zdařilý, rozhovor se žáky.

Ke společným pozitivům výuky patřila její věcná a odborná správnost, respektování didaktických zásad (kromě výše uvedené názornosti), zařazování samostatného opakování učiva na mapě nebo v učebnici, doplňování výkladu učitelky referátem žáka, motivace vyhledáváním informací pomocí didaktických her.

Negativním způsobem však výuku ovlivňovaly chybějící motivace na začátku hodin, nedostatečná aktualizace učiva na základě dění ve světě, neposkytnutí zpětné vazby při kontrole samostatně řešených úkolů, málo časového prostoru k upevnění probrané látky, nevyužívání zkušeností žáků při výkladu, porušování zásad formativního hodnocení v závěru zkoušení, přílišné zatěžování paměti žáků bez soustavného vyhledávání souvislostí a možnosti aplikace, málo možnosti k rozvoji základních komunikativních dovedností žáků, neúčelné využívání vyučovací doby (opisování textu učebnic, formální zápisy z hodin).

Materiálně-technické podmínky jsou celkově velmi dobré.

Po stránce organizace, forem a metod výuky byly tři hodiny hodnoceny jako dobré, jedna hodina jako ještě vyhovující.

Úroveň motivace a hodnocení žáků byla ve dvou hodinách dobrá, ve dvou hodinách ještě vyhovující.

Interakce a komunikace byla dobrá pouze v jedné hodině, ve zbývajících třech ještě vyhovující.

Celkově byly tři hodiny hodnoceny jako dobré, jedna hodina jako ještě vyhovující.

Společenské vědy (dějepis, občanská výchova, vlastivěda)

Význam těchto předmětů není v učebním plánu bohužel zdůrazněn výukou nepovinného či volitelného předmětu společenskovedního charakteru, což souvisí s výše uvedenými personálními podmínkami výuky.

Chybí také odborná pracovna dějepisu. Výuka se konala ve standardních třídách s průměrným vybavením.

Ze všech čtyř sledovaných hodin společenskovedních předmětů měla nejvyšší úroveň hodina vlastivědy v pátém ročníku. Vyučující předvedla velmi pestrhou hodinu, jež navazovala na nedávno uskutečněný jednodenní výlet do Prahy. Zajímavým a věcně správným způsobem zmiňovala mj. i židovskou problematiku. V hodině převažovala samostatná práce žáků. K dispozici měli množství pomůcek, zejména map.

Naopak hodina dějepisu v osmém ročníku byla strukturálně nevyvážená (hlavní části, resp. tématu hodiny, bylo věnováno pouhých 10 minut), výuka probíhala bez pomůcek (především atlasů), výklad byl víceméně monologem učitele.

Rovněž hodina občanské výchovy byla poměrně jednotvárná, vyučující přenesla těžiště práce sice na žáky, ti ovšem pouze četli z učebnice. Paradoxně tak téma hodiny - Komunikace - nebylo v praxi naplněno.

Hodina dějepisu v devátém ročníku ukázala odbornost vyučující, problémové vyučování v průběhu výkladové části i dobré vědomosti některých žáků. Ti však měli usnadněnou práci především v závěru hodiny tím, že nemuseli sami vyhledávat informace, neboť v druhé části hodiny už nebyla aktivní práce vyžadována.

Motivace v hospitovaných hodinách nebyla výrazná s výjimkou vlastivědy a dějepisu v devátém ročníku. Hodnocení klasickým způsobem, tj. klasifikací, bylo použito jen v jedné hodině (vlastivěda). Při frontálním opakování využívali učitelé slovního hodnocení, v jednom případě (dějepis v osmém ročníku) byla zevrubně hodnocena prověrka, psaná v první části hodiny. Hodnocení ve všech hodinách bylo objektivní.

Po stránce interakce a komunikace byly nejméně zdařilé hodiny dějepisu a občanské výchovy v osmém ročníku. Komunikace mezi oběma subjekty vzdělávacího procesu vážla, žáci až na výjimky s učiteli nespolečně pracovali, vyučující je neuměli zajmout. Zbývající dvě hodiny byly v tomto směru výrazně lepší, především v hodině vlastivědy děti komunikovaly na velmi hezké úrovni, překvapilo jejich plynulé a pohotové vyjadřování.

Materiálně-technické podmínky jsou průměrné.

Organizace, metody a formy výuky, úroveň motivace a hodnocení byly velmi dobré v jedné, dobré také v jedné a ještě vyhovující ve dvou hodinách.

Interakce a komunikace byla velmi dobrá ve dvou hodinách, ve zbývajících ještě vyhovující.

Ze čtyř hospitovaných hodin byla jedna hodnocena jako velmi dobrá, jedna jako dobrá a dvě jako ještě vyhovující.

Rodinná výchova

Pro výuku bylo k dispozici dostatek studijních materiálů, které jsou všem žákům přístupné. Učební prostředí bylo podnětné a estetické. Ve výuce bylo využíváno rozmanitých forem a metod práce. Množství informací a náročnost učiva bylo přiměřené věku a možnostem žáků. Malý prostor byl vyhrazen využívání dalších zdrojů informací.

Hodnocení výkonů bylo objektivní s využitím prvků sebehodnocení. V hodinách byly respektovány individuální dispozice žáků, oceňována snaha a pokrok.

Komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Byla připuštěna různost názorů a možnost diskuse. Učitelky zvládaly projevy nežádoucího chování žáků.

Materiálně-technické podmínky výuky byly hodnoceny v obou hodinách jako vynikající. Organizace, formy a metody výuky v jedné hodině jako vynikající, ve druhé hodině jako ještě vyhovující.

Úroveň motivace a hodnocení byla v jedné hodině vynikající, v jedné hodině dobrá. Stejným způsobem byly hodnoceny interakce a komunikace.

Celkově byla jedna hodina hodnocena jako vynikající, druhá hodina jako dobrá.

Hudební výchova

Výukové prostory odpovídaly psychohygienickým zásadám, jejich vybavení je vhodné a účelné, prostředí podnětné. Didaktická technika není dostatečně modernizovaná (chybí nosiče kompaktních disků nebo kvalitní a v dostatečné míře zastoupené nosiče zvuku). Struktura hodin odpovídala věku a výukovým cílům. Organizace hodiny nebyla vždy v souladu s psychohygienickými zásadami (chybělo např. rozezpívání). V hodinách bylo využíváno rozmanitých vyučovacích metod, které umožňovaly všem žákům úspěšné uplatnění, individuální tempo a aktivní řešení úkolů. Málo bylo využíváno dalších zdrojů informací, které by žáci vyhledávali. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Vstupních motivačních metod bylo využíváno v souvislosti s mezipředmětovými vztahy. Ve výuce byly uváděny příklady z praxe. Zkoušení bylo zaměřeno na pamětné zvládnutí učiva. Bylo preferováno hodnocení výkonu a oceňován pokrok. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Verbální a neverbální komunikace některých učitelů byla však málo přesvědčivá. Objevovaly se obtíže při zvládnutí nežádoucího chování žáků (hlavně na druhém stupni).

Materiálně technické podmínky byly v obou hodinách hodnoceny jako vynikající.

Organizace, formy a metody výuky byly hodnoceny jako ještě vyhovující rovněž v obou hodinách.

Motivace a hodnocení měly v jedné hodině dobrou úroveň, ve druhé hodině ještě vyhovující. Stejným způsobem byla v těchto hodinách hodnocena interakce a komunikace.

Celkově byly obě hodiny hodnoceny jako dobré.

Výtvarná výchova

Místnost určená k výuce výtvarné výchovy odpovídala psychohygienickým zásadám je vhodně a účelně vybavena. Prostředí, ve kterém bylo vzdělávání realizováno, je podnětné a estetické.

Členění učiva v jednotlivých ročnících sice odpovídalo osnovám zvoleného vzdělávacího programu, ale mezi ročníky nebyla dostatečně zajištěna kontinuita (systém kresby a malby přírodnin, vývoj od realistické kresby k abstrakci atd.). Výuku pozitivním způsobem ovlivňuje činnost dětí v mimoškolních výtvarných aktivitách (viz závěr zprávy).

Výtvarná výchova byla vyučována bez odborné způsobilosti a tato skutečnost má na kvalitu výuky citelný vliv (používání nevhodných výtvarných technik vzhledem k věku a schopnostem žáků apod.). Toto je nutné konstatovat navzdory viditelné snaze vyučujících o co nejlepší pracovní výkon a jejich zájmu o další sebevzdělání. Chybí funkční předmětová komise vedená odborníkem.

Nevyhovující byla rovněž jednohodinová týdenní dotace předmětu. V tak krátkém čase nelze splnit všechny požadavky na organizaci výuky či umožnit individuální nebo skupinové aktivity, natož efektivně využívat čas. Vstupní motivaci, která se každý týden opakuje, neboť se musí dokončit již započatá práce, není možno dostatečným způsobem zúročit.

V hodinách byla respektována osobnost žáků. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře, komunikativní dovednosti žáků jsou rozvíjeny.

Materiálně-technické podmínky výuky byly hodnoceny ve dvou hodinách jako velmi dobré, ve dvou hodinách jako ještě vyhovující.

Organizace, formy a metody práce měly dobrou úroveň ve dvou hodinách, v dalších dvou hodinách byly ještě vyhovující. Stejnou úroveň měly motivace a hodnocení.

Interakce a komunikace byly hodnoceny jako dobré ve všech hodinách.

Celkově byly tři hodiny hodnoceny jako dobré, jedna hodina jako ještě vyhovující.

Tělesná výchova

Učivo předepsané osnovami vhodným způsobem rozšiřují nepovinné předměty pohybová výchova na prvním a pohybové hry na druhém stupni, kurzy plavání pro první a lyžování pro druhý stupeň a v neposlední řadě také aktivity žáků ve sportovních soutěžích, ať již organizovaných školou, nebo jinými subjekty ve městě.

Prostorové podmínky a materiální vybavení školní tělocvičny jsou, vzhledem k počtu žáků ve skupinách, velmi dobré pro plnění osnov sportovní gymnastiky, ještě vyhovující pro nácvik sportovních her. Materiálně-technické podmínky v pronajatém sále místního Sokola jsou pro potřeby tělesné výchovy (dále jen Tv) velmi dobré. Hřiště téhož subjektu je v dobrém technickém stavu. Vybavení kabinetu Tv pomůckami je velmi dobré.

Všechny hodiny měly stejnou strukturu, obvyklou při výuce Tv. V úvodní části byla intenzita i délka pohybu přiměřená fyziologickým požadavkům na zahřátí organismu. Odpovídající byla rovněž skladba a náročnost rozcvičení. V hlavní části hodin dbali vyučující na vhodné střídání zátěže s uvolněním, celkově velkou intenzitu pohybu, bezpečnost žáků při cvičení, estetický prožitek, dodržování metodických postupů a opravování chyb žáků. Důsledkem jasných pokynů učitelů byly velmi dobré organizační a pracovní návyky žáků.

Žáci byli vždy seznámeni s cílem a programem hodiny při společném nástupu na začátku hodiny. Soutěživé hry, možnost volby spoluhráčů, vzorné ukázky požadovaných cviků, povzbuzování, pochvala, v jedné hodině hudební doprovod při rozcvičení byly dalšími vhodnými motivačními nástroji. Proto ve všech hodinách žáci cvičili se zájmem a s chutí.

Charakter hodin Tv nedává příliš možností pro větší komunikaci mezi učiteli a žáky. Ti pouze plnili organizační pokyny učitelů a dodržovali stanovená pravidla. Nedochovalo k porušování kázně. Při hrách a soutěžích však měli žáci dostatek příležitostí pro vzájemnou kooperaci, povzbuzování, toleranci a hodnocení.

Materiálně-technické podmínky lze celkově hodnotit jako velmi dobré.

Organizace a použité formy a metody výuky byly ve dvou hodinách vynikající a ve dvou hodinách dobré.

Účinnost motivace a úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem i mezi žáky a učiteli byla vynikající ve dvou hodinách, v jedné hodině velmi dobrá a v jedné hodině dobrá.

Dvě hodiny Tv byly celkově hodnoceny jako vynikající, jedna jako velmi dobrá a jedna jako dobrá.

Praktické činnosti

Výuku v osmém a v devátém ročníku doplňují volitelné předměty technická praktika, informatika, ruční práce a šití.

Materiál, pomůcky a potřeby měly v dostatečném rozsahu připraven učitelky na prvním stupni. Prostředí a vybavení jejich tříd bylo podnětné. Na druhém stupni nebyl připraven vzorový výrobek, ale pouze jeho technický výkres na tabuli.

Při technických praktikách na druhém stupni žáci pracovali s elektrotechnickými stavebnicemi ve školní dílně. Jejich prostory mají v estetickém i hygienickém vybavení značné rezervy.

Při technických pracích neměli žáci k dispozici potřebné nástroje. V kabinetu dílen je třeba nářadí pravidelně doplňovat a opravovat.

Ve dvou hodinách pracovali žáci ve skupinách. V jednom případě některé skupiny byly více početné (pět žáků), což ztěžovalo účelnou spolupráci. Organizační pokyny v hospitovaných hodinách byly většinou srozumitelné a přiměřené věku žáků, kteří pracovali individuálním tempem. Učitelé sledovali, čeho mají žáci dosáhnout. Převládalo samostatné aktivní učení, při kterém si žáci upevňovali pracovní návyky a dovednosti, rozvíjeli svoje motorické a tvořivé schopnosti.

Vstupní motivace byla použita pouze na prvním stupni, kde byly aktuálně využity poznatky z prvouky a vlastivědy. Učitelky pozitivně rozvíjely vztah k městu i k přírodě.

Při technických praktikách uváděl vyučující příklady z praktického života, žáci aplikovali svoje poznatky z fyziky. K lepšímu pracovnímu výkonu byli žáci motivováni pochvalou, která byla v průběžném hodnocení často používána ve třech sledovaných hodinách. Hodnocení práce v závěru hodin a rozvíjení sebehodnocení žáků byl věnován většinou malý časový prostor.

Charakter předmětu neposkytuje mnoho příležitostí k rozvíjení komunikativních schopností. Ve většině hospitovaných hodin byla pravidla pro jednání jasně určena, žáky akceptována. Atmosféra většiny hodin byla přátelská, výrazné nežádoucí chování žáků nebylo zaznamenáno. Žáci pracovali s chutí a se zájmem.

Materiální podmínky ve třech hodinách byly velmi dobré, ve dvou ještě vyhovující. Psychohygienické podmínky výuky v kmenových učebnách byly velmi dobré, ve školní dílně ještě vyhovující.

Po stránce organizace, forem a metod práce byly dvě hodiny hodnoceny jako velmi dobré, dvě jako dobré a jedna jako ještě vyhovující.

Motivace a hodnocení měly velmi dobrou úroveň v jedné hodině, dobrou ve dvou hodinách a ve zbývajících dvou hodinách nebylo možno hodnocení provést, protože žáci pokračovali v dokončování práce z předcházejících hodin.

Interakce a komunikace byly velmi dobré v jedné hodině, dobré ve dvou a ještě vyhovující rovněž ve dvou hodinách.

Z celkového počtu pěti hospitovaných hodin měly dvě velmi dobrou, jedna dobrou a dvě ještě vyhovující úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Členové týmu sledovali podmínky a průběh výchovně-vzdělávací práce školy v 63 vyučovacích hodinách. Celkovou úroveň 10 hodin hodnotili jako vynikající, 18 jako velmi dobrou, 29 jako dobrou a 6 jako ještě vyhovující. Celková kvalita vzdělávání je dobrá.

Plánování

Ředitel školy nastoupil do funkce k 1. srpnu 1997. Jeho koncepční záměry o profilaci školy jsou jasné jak v oblasti výchovně-vzdělávací (zlepšení personálních podmínek výuky, rozšíření nabídky volitelných předmětů a aktivit pro smysluplné využití volného času, zmenšení počtu tříd, „zviditelnění“ školy na veřejnosti), tak v oblasti materiálně-technických podmínek, které zatím ve své práci preferoval (rekonstrukce pracovny přírodopisu, úspěšně pokračující stavba nové jídelny, v dlouhodobém plánu se počítá ze zřízením dalších odborných pracoven, vlastního sportovního hřiště a odpočinkové zóny v přírodě). Výhledová demografická studie potvrzuje, že se budou počty dětí snižovat, a proto je uskutečnění všech záměrů v oblasti plánování reálné.

Roční plán práce je rozpracován do měsíčních plánů, jež jsou k dispozici všem pedagogickým pracovníkům. Ti se na nich podílejí svými iniciativními návrhy, především však zajišťováním různých akcí v odpoledních hodinách či o víkendech.

Realizace stanovených cílů je sledována prostřednictvím plánu kontrolní činnosti (viz další část zprávy).

Plánované cíle jsou reálné, odpovídají především potřebám žáků. Úroveň plánování hodnotíme jako velmi dobrou.

Organizování

Ředitel školy jmenoval svoji statutární zástupkyni, která sleduje práci školní družiny, výchovné poradkyně a prvního stupně. Další informace o náplni její práce jsou uvedeny v odstavci o kontrolní činnosti. Toto dvoučlenné vedení řídí v současnosti školu s 561 žákem (ve 21 třídě) a 31 pedagogickým pracovníkem. V případě potřeby je pro řízení školy využíváno i širší vedení (předsedové předmětových komisí, výchovná poradkyně, pracovnice školní družiny).

Také kompetence dalších pracovníků jsou písemně vymezeny. Ustaveny, avšak ne zcela využívány, jsou také poradní orgány. Zvláště důležitá, vzhledem k malé pedagogické a odborné způsobilosti vyučujících v některých předmětech (viz přehled v úvodu zprávy), je činnost metodických orgánů.

Organizace vyučování odpovídá závazným právním předpisům.

Všichni pracovníci školy mají přístup k nezbytným informacím zveřejňovaným ve sborovnách. Každé čtvrtletí nebo po poradách ředitelů, jsou svolávány provozní porady, na nichž jsou pedagogičtí pracovníci seznámeni s aktuálními trendy vyučování a s novými úkoly.

Škola poskytuje dvakrát ročně na třídních schůzkách informace o prospěchu a chování žáků jejich zákonným zástupcům. Informace však mohou získávat i průběžně při předem dohodnuté návštěvě školy. Náměty i připomínky rodičů jsou vedením školy většinou akceptovány a využívány. Škola se často prezentuje na veřejnosti formou kulturních vystoupení (např. slavnost sv. Martina apod.), sportovními soutěžemi (např. Zátokův maraton apod.). Na program těchto akcí spolupracují celé kolektivy tříd či školy.

Výroční zpráva podává dostatek informací, slouží také jako zdroj sebehodnocení. Má značnou vypovídající hodnotu a její obsah je v souladu s § 17e odstavcem 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Rozhodnutí vydávaná ředitelem školy jsou jednoznačná, konkrétní, adresná, včasná a v souladu s příslušnou legislativou.

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy, které je možno hodnotit jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ve své denní praxi uplatňuje ředitel školy participativní, kooperativní styl řízení. Každému členu pedagogického sboru je dána možnost vyjádřit se k závažným problémům ještě před konečným rozhodnutím o jejich řešení ředitelem. Pozitivní vztahy v kolektivu pracovníků školy jsou také rozvíjeny společnými sportovními a společenskými aktivitami.

Vedení školy pokračuje v kurzu školského managementu v Pedagogickém centru v Praze a podporuje i další vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků, především učitelů cizích jazyků. Nekvalifikovaným učitelům je poskytována pomoc v rámci metodických orgánů. Podle finančních možností jsou kupovány moderní pedagogické publikace do učitelské knihovny.

Pro hodnocení práce pedagogických pracovníků stanovilo vedení školy jasná kritéria, která jsou všeobecně známa. Výše nenárokových složek platu je diferencována. Jednou za čtvrt roku je prováděno komplexnější hodnocení. Na základě jeho závěrů jsou stanoveny výše mimořádných odměn. Sebehodnocení práce školy uvádí výroční zpráva.

Vedení a motivování pracovníků školy je jako celek funkční a účinné. Jeho úroveň lze hodnotit jako velmi dobrou.

Kontrolní mechanismy

Také v systému vnitřní kontroly jsou kompetence rovnoměrně rozloženy mezi členy užšího i širšího vedení školy.

Kontrolu učebního plánu provádí ředitel školy v rámci přidělování dotaci hodin ve většině předmětů a úvazků vyučujícím.

Tematické plány, jako základní materiál sloužící kontrole plnění učebních osnov vypracovali všichni vyučující. Vedení školy je používá při hospitační činnosti.

Ze zápisů v třídních knihách za školní rok 1998/1999 vyplývá, že v tomto období vykonal ředitel školy a jeho zástupkyně 11 přímých kontrol práce učitelů v hodinách.

Mimoškolní aktivity učitelů se žáky sleduje vedení školy pomocí přehledů vypracovaných učiteli.

Kontrolu práce provozních zaměstnanců provádí ředitel školy prakticky denně. Ve všech prostorách školy byl pořádek a uklizeno. Ve škole jsou pravidelně prováděny prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Studijní výsledky žáků v českém jazyce a v matematice kontroluje vedení školy jednak pomocí srovnávacích prověrek sestavených předsedy předmětových komisí, jednak pomocí testů Kalibro, zadávaných a vyhodnocovaných soukromou firmou. Výsledky zkoušek jsou analyzovány a stávají se východiskem pro nápravná opatření. Kontrola jejich realizace není doložena, stejně jako kontrola studijních výsledků žáků v dalších předmětech.

Další kontroly v oblasti výchovně vzdělávacího procesu (kontrola písemností žáků, upravenosti tříd a pracoven, plnění plánu vycházek a exkurzí, práce v nepovinných předmětech a zájmových útvarech), BOZP, povinné pedagogické dokumentace a personální jsou v kompetenci zástupkyně ředitele školy a realizovány podle pečlivě připraveného plánu kontrolní činnosti.

Na kontrole provozu a hospodaření školy se podílejí, kromě ředitele školy a vlastních administrativních zaměstnanců, především pracovníci školského úřadu a zřizovatele. Z jejich zápisů vyplývá, že v této oblasti neshledali závažné nedostatky.

Kontrolní systém pokrývá celou organizační strukturu školy. Jeho úroveň je celkově velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Řídící práci vedení školy hodnotíme celkově jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Školní družina (dále jen ŠD) má čtyři oddělení s 99 zapsanými žáky prvního až třetího ročníku. Předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilost mají tři vychovatelky. Ředitel školy schválil vnitřní organizační řád a výchovně vzdělávací program ŠD. Práce ŠD je rozpracovaná do jednotlivých měsíců školního roku, převažuje rekreační a zájmová činnost. Vychovatelky během školního roku pořádají řadu sportovních a jiných soutěží, mezi dětmi jsou oblíbená zábavná odpoledne i karnevaly. Vedená dokumentace odpovídá § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech, má dobrou administrativní úroveň. Materiálně-technické vybavení je velmi dobré. Prostorové podmínky nevyhovují. Tři oddělení využívají pro svoji činnost kmenové třídy prvního stupně. Městský úřad v Mělníce stanovil měsíční poplatek za pobyt ve ŠD 50 Kč,- za jedno dítě.

Školní družina svojí činností vhodně doplňuje vzdělávací program školy, její činnost lze hodnotit jako velmi dobrou.

Mimoškolní aktivity

Součástí výchovně-vzdělávacího procesu je i úspěšná, pravidelně se opakující účast žáků v celé řadě sportovních soutěží (především v lehké atletice a míčových hrách) organizovaných školou i dalšími subjekty. Stranou jejich zájmu nezůstávají také olympiády z dalších předmětů, návštěvy kulturních pořadů, turisticko-poznávací exkurze a výlety. Žáci devátých tříd vydávají vlastní časopis, jejich mladší spolužáci pod vedením svých učitelek významně svými aktivitami přispívají k obnově již téměř zapomenutých lidových tradic a k prezentaci školy na veřejnosti. Znalosti z německého jazyka si mohou žáci prohlubovat v rámci tradiční mezinárodní spolupráce se školou v NSR.

Vedení školy zpracovalo úspěšný projekt v rámci primární protidrogové prevence, jehož záměrem je poskytnout co největšímu počtu žáků školy možnost rozvíjet estetické cítění prostřednictvím zájmového útvaru výtvarného zaměření. Projekt byl dotován částkou 126.000,-Kč (na finanční dotaci se podílelo Ministerstvo vnitra ČR částkou 91.000,-Kč, zbývající prostředky věnoval zřizovatel, tj. MÚ Mělník), z níž byly zakoupeny učební pomůcky.

Všechny tyto aktivity významným způsobem přispívají k rozvoji individuálních kompetencí a všeobecné kulturnosti dětí. Proto hodnotíme práci školy v této oblasti jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zprávy o činnosti školy ve šk. r. 1997/1998 a ve šk. r. 1998/1999,

- Výroční zprávy o hospodaření školy ve šk. r. 1997/1998 a ve šk. r. 1998/1999,
- povinná dokumentace školy v celém rozsahu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- podkladová inspekční dokumentace vypracovaná zástupkyní ředitele školy,
- dotazník ředitele školy zadaný před inspekcí,
- vlastní hospitační záznamy členů inspekčního týmu,
- vzorky žákovských knížek, písemností a výkresů žáků,
- dotazníky zadané rodičům žáků pátého a devátého ročníku.

ZÁVĚR

Celková úroveň vzdělávání byla v předcházející části zprávy hodnocena jako průměrná. Vzhledem k úrovni výše uvedených mimoškolních aktivit je však celková výchovně-vzdělávací práce školy spíše nadprůměrná. Řízení školy je velmi dobré.

Ve škole zatím nebyla provedena žádná komplexní inspekce, proto nelze hodnotit, jakým vývojem škola prošla. Z rozhovorů s pracovníky školského úřadu a zřizovatele vyplývá, že nový ředitel realizoval, v porovnání s předcházejícím obdobím, především podstatné změny v materiálně-technické oblasti.

Při inspekci nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků přidělovaných škole ze státního rozpočtu.

Pozitiva:

- jasná koncepce dalšího zlepšování materiálně-technických podmínek pro výuku a efektivního využívání přidělených finančních prostředků,
- snaha vedení školy o posilování pozitivních vztahů v pedagogickém sboru,
- vynikající úroveň mimoškolních aktivit.

Negativa:

- v malé míře uplatňované zásady činnostního pojetí vyučování a záměrného působení na hodnotovou orientaci žáků, nerespektování osobnosti žáků a požadavků formativního způsobu jejich hodnocení,
- přetrvávající nevhodné materiálně-technické podmínky pro výuku fyziky, dějepisu, českého jazyka, praktických činností.

Doporučení:

- zvýšit hospitační činnost vedení školy ; hospitace rozložit rovnoměrně do všech předmětů a měsíců školního roku,
- ve větší míře uplatňovat efektivnější způsoby činnostního vyučování,
- věnovat zvýšenou pozornost rozvíjení komunikativních dovedností žáků, soustavně sledovat úroveň jejich písemného projevu,
- respektovat osobnost žáků, provádět vnitřní diferenciaci, používat formativní způsoby hodnocení,

- vyučovat výtvarnou výchovu v blocích.

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jaroslav Richter	Jaroslav Richter v. r.
Členové týmu	Mgr. Dagmar Kousalová	Dagmar Kousalová v. r.
	Marie Voláková	Marie Voláková v. r.
	Mgr. František Kvasnička	František Kvasnička v. r.

V Nymburce dne 6. prosince 1999

Přílohy: Vyhodnocení dotazníků rodičů žáků pátého a devátého ročníku.

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. prosince 1999

Razítko

PaedDr. D. Ullrych

Dr. Dalibor Ullrych v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Mělník	28. prosince 1999	036 391/99 - 2453
Zřizovatel Město Mělník	28. prosince 1999	036 392/99 - 2453

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.